Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-035/23-892/22
Podgorica, 11. 12. 2023. godine

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PREPORUKA
iz Izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske narodne partije za 2021. godinu
- II Izvještaj -

Podgorica, decembar 2023. godine

Na bazi novog Izvještaja o realizaciji preporuka Demokratske narodne partije, br. 479/23 od 15.11.2023. godine, a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu preporuka DRI, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: Predsjedavajući Senatom DRI, senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator dr Milan Dabović - član Kolegijuma na sjednici održanoj dana 11.12.2023. godine, razmotrio je i usvojio

I Z V J E Š T A J
o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske narodne partije za 2021. godinu
- II Izvještaj -

Odgovornost subjekta revizije

Subjekt revizije je odgovoran za realizaciju preporuka i blagovremenu dostavu Izvještaja o realizaciji preporuka.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Državna revizorska institucija je odgovorna za praćenje i izvještavanje o stepenu realizacije izdatih preporuka.

Državna revizorska institucija je izvršila reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske narodne partije za 2021.godinu i sačinila Konačni izvještaj o reviziji br. 04-035/22-1045/26 od 15.09.2022. godine u kojem je subjektu revizije dato 11 preporuka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Subjekt revizije je blagovremeno dostavio Državnoj revizorskoj instituciji prvi Izvještaj o realizaciji preporuka, br.149/23 od 15.03.2023. godine, sa pratećom dokumentacijom o realizaciji preporuka, kao i drugi Izvještaj o realizaciji preporuka, br.479/23 od 15.11.2023. godine, sa pratećom dokumentacijom o realizaciji preporuka.

I kontrola realizacije preporuka od 31.05.2023.godine – I Izvještaj

Rukovodilac nadležnog Kolegijuma za vršenje revizije Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske narodne partije za 2021.godinu, naložio je Revizorskom timu da izvrši ocjenu realizacije preporuka iz Izvještaja o realizaciji preporuka, dostavljenog od strane subjekta revizije.

Nadležni Kolegijum DRI je, na osnovu dostavljenog Izvještaja i dokumentacije subjekta revizije i ocjene državne revizorke, **zaključio sledeće**:

- **8 (osam) preporuka je realizovano,**
- **1 (jedna) preporuka je djelimično realizovana,**
- **1 (jedna) preporuka nije realizovana,**
- **za 1 (jednu) preporuku se ne može uvjeriti u status realizacije.**

U nastavku je dat Obrazac sa ocjenom statusa preporuka od strane Revizorskog tima i zaključkom Kolegijuma u vezi sa istom, nakon I kontrole.

Preporuka DRI broj	Status preporuke/ocjena državnog revizora		Zaključak kolegijuma DRI
1.	Preporuka je realizovana	**R**	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
2.	Državni revizor se nije mogao uvjeriti u status preporuke	**NUS**	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
3.	Preporuka je realizovana	**R**	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
4.	Preporuka je realizovana	**R**	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
5.	Preporuka je realizovana	**R**	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
6.	Preporuka je realizovana	**R**	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
7.	Preporuka nije realizovana	**NR**	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
8.	Preporuka je djelimično realizovana	**DR**	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
9.	Preporuka je realizovana	**R**	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
10	Preporuka je realizovana	**R**	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
11	Preporuka je realizovana	**R**	Nije potrebno dalje pratiti preporuku

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je nakon I kontrole realizacije preporuka da je Demokratska narodna partija u izvještajnom periodu od usvajanja Izvještaja o reviziji (15.09.2022. godine) do podnošenja Izvještaja o realizaciji preporuka, realizovala veći broj preporuka (8 od 11), jedna preporuka je djelimično realizovana, jedna preporuka nije realizovana, dok se za jednu preporuku nije mogao utvrditi status. S tim u vezi, a u skladu sa Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka DRI, zaključak Kolegijuma je:

- **da Demokratska narodna partija za 3 preporuke koje zahtijevaju dalje praćenje (preporuke br.: 2, 7 i 8) dostavi dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja, kao i novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 15.11.2023.godine.**

Demokratska narodna partija je blagovremeno dostavila Državnoj revizorskoj instituciji drugi Izvještaj o realizaciji preporuka, dana 15.11.2023. godine sa pratećom dokumentacijom.

II kontrola realizacije preporuka – II Izvještaj

Rukovodilac nadležnog Kolegijuma za vršenje revizije Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske narodne partije za 2021. godinu, naložio je državnoj revizorki, da izvrši II kontrolu realizacije preporuka, na osnovu novog Izvještaja o realizaciji preporuka, dostavljenog od strane subjekta revizije dana 15.11.2023. godine i prateće dokumentacije.

Državna revizorka je izvršila II kontrolu realizacije 3 preporuke koje su, nakon I kontrole, zahtijevale dalje praćenje (preporuke br.: 2,7 i 8) iz Izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske narodne partije za 2021. godinu, nakon čega je nadležni Kolegijum, na osnovu ocjene državne revizorke, zaključio sledeće:

- **1 (jedna) preporuka je djelimično realizovana,**
- **2 (dvije) preporuke nijesu realizovane.**

U nastavku je dat Obrazac sa ocjenom statusa preporuka od strane državne revizorke i zaključkom Kolegijuma u vezi sa istim, nakon II kontrole.

Red. br.	Preporuka DRI broj	Status preporuke/ocjena državnog revizora		Zaključak kolegijuma DRI
1	**2.**	Preporuka nije realizovana	**NR**	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
2	**7.**	Preporuka je djelimično realizovana	**DR**	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
3	**8.**	Preporuka nije realizovana	**NR**	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)

Generalni zaključak Kolegijuma DRI:

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je, nakon II kontrole realizacije preporuka da je Demokratska narodna partija u izvještajnom periodu od usvajanja Izvještaja o reviziji (15.09.2022. godine) do podnošenja drugog Izvještaja o realizaciji preporuka (15.11.2023. godine), realizovala 8 (osam) od ukupno 11 (jedanaest) datih preporuka, 1 (jedna) preporuka je djelimično realizovana, dok 2 (dvije) preporuke nijesu realizovane. S tim u vezi, a u skladu sa Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka DRI, zaključak Kolegijuma je:

- **da Demokratska narodna partija za 3 preporuke koje zahtijevaju dalje praćenje (preporuke br.: 2, 7 i 8) dostavi dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja, kao i novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 15.06.2024.godine.**

Izvještaj o realizaciji preporuka DRI će se dostaviti subjeku revizije i skupštinskom Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu i objaviti na web stranici DRI.

U prilogu Izvještaja o realizaciji preporuka DRI dati su Obrasci za praćenje preporuka subjekta revizije.

Izvještaj pripremila,
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević

Obrazac 2 - Izvještaj subjekta revizije o realizaciji preporuka			
Subjekat revizije	**Demokratska narodna partija**	**Zakonski predstavnik subjekta revizije**	Milan Knežević
Vrsta revizije	Finansijska revizija i revizija pravilnosti	**Odgovorna osoba**: (ime i prezime, telefon, e-adresa)	Anđela Lazović 068/821-461 andjeladjuretic5@gmail.com
Obuhvaćen period revizijom	2021. godina		
DRI broj (konačnog) izvještaja o reviziji**:**		Zavodni broj Akcionog plana za realizaciju preporuka iz izvještaja o realizaciji	397/22
Datum usvajanja (konačnog) izvještaja o reviziji**:**	15.09.2022.godine	**Mjesto**	Podgorica
Rok za dostavu Akcionog plana za realizaciju preporuka	15.10.2022.g	**Datum dostave Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	14.10.2022.g
Rok za dostavu dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka		**Datum dostave dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	10.03.2023. g
Krajnji rok za dostavu izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji (čl. 15. Zakona o DRI)	15.03.2023.godine	**Zavodni broj Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:**	
		Datum dostave Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:	
Nadležni sektor	Sektor IV	**Zavodni broj izvještaja o realizaciji preporuka**	149/23
Odjeljenje	Odjelenje za reviziju političkih partija i korisnika sredstava državnog budžeta		
Revizorski tim	Zorica Knežević- državna revizorka, načelnica u sektoru IV; Violeta Kovačević- državna revizorka, rukovoditeljka odjeljenja; Marija Ivanović-državna revizorka	**Datum dostave izvještaja o realizaciji preporuka**	15.03.2023.g

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
2.	Subjekt revizije treba da sva plaćanja troškova izborne kampanje vrši sa posebnog žiro računa, kako je to propisano odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i ne može iskazivati neizmirene obaveze po ovom osnovu.	Svoje poslovne transakcije precizno regulisane Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, subjekt revizije će postupati u skladu sa naznačenim propisima.	Nosioci aktivnosti: Nadzorni odbor i odgovorna lica subjekta revizije. Rok za **realizaciju** aktivnosti: Kontinuirano i u skladu sa potrebama i izbornim ciklusima. Rok za **izvještavanje** DRI:	Demokratska narodna partija sva plaćanja troškova izborne kampanje vrši sa posebnog izbornog računa, u skladu sa članom 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.	Ocjena subjekta revizije: UFR Ocjena državnog revizora: **Druga kontrola: NR- nije realizovana**
(7)	Obrazloženje subjekta revizije:**Druga kontrola**:Demokratska narodna partija troškove izborne kampanje (za izbore koji su održani u 2022. g. I 2023. g.)nije plaćala sa računa za redovno poslovanje partije. Troškovi su plaćeni sa posebno otvorenog računa koji je DNP otvorio za potrebe izbora koji su održani 2022. godine u Baru. Račun za Budućnost Bara- Maja Vukićević. Za izbore koji su održani 2023. g. DNP nije otvorio posebne račune i nije vršio plaćanja za izbornu kampanju sa računa za redovno poslovanje.				
(8)	**Dostavljena dokumentacija:**Nije dostavljena dokumentacija koja se odnosi na datu preporuku **Druga kontrola:** Izvodi sa računa za Budućnost Bara- Maja Vukićević, Dnevnik glavne knjige za 2022. g., Zaključni list za 2022. g., izvodi sa svih žiro računa za 2023. godinu, kao i dokumentacija dostavljena tokom postupka vršenja II kontrole realizacije preporuka, na zahtjev državnog revizora, a koja se odnosi na: neizmirene obaveze vezano za izbore koji su održani 23.10.2022. godine u Baru (analitičke kartice dobavljača i fakture dobavljača na ime troškova reklame i propagande, Izvještaj o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji.dostavljen ASK-u dana 22.11.2022.godine, Tabelarni pregled neizmerenih obaveza Koalicije Za budućnost Bara – Maja Vukićević po osnovu troškova reklame i propagande.				
(9)	**Komentar državnog revizora - I kontrola:** U postupku provjere realizacije date preporuke, konstatovano je da, subjekat revizije nije dostavio dokumentaciju koja se odnosi na istu, tako da se **državni revizor nije mogao uvjeriti u status realizacije preporuke br.2 .** **II kontrola:** Uvidom u Izvještaj o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji, za lokalne izbore, za izbor odbornika, održane u Baru dana 23.10.2022.godine koji je dostavljen ASK-u dana 22.11.2022.godine, ukupno iskazane neizmirene obaveze po osnovu troškova reklame i propagande iznosile su 17.274,20€ (Obrazac TRSRM.Troškovi za izradu reklamnih spotova i reklamni materijal). Uvidom u prezentirane fakture dobavljača koje su se odnosile na isto, analitičke kartice dobavljača, pregled neizmirenih izbornih obaveza, kao i bankarske izvode izbornog žiro računa Za Budućnost Bara-Maja Vukićević br.520-43165-75 (izvod br.1 od 03.10.2022.-izvod br.13 od 27.12.2022., ,izvod br.1 od 02.01.2023. i izvod br.2 od 19.01.2023.) kao i prezentirane bankarske izvode redovnih žiro računa u 2023.godini,utvrđeno je da je dio obaveza evidentiran u Izvještaju u iznosu od 6.732,90€ plaćen nakon datuma podnošenja ASK-u, sa izbornog žiro računa (izvod br.2 od 19.01.2023.), dok je iznos po fakturi na ime usluga štampe i grafičkog dizajna od 1.639,79€ plaćen sa redovnog računa izvodom br.73 od 18.05.2023.(prinudnom naplatom u ukupnom iznosu od 1.792,29€), dok su troškovi po osnovu usluga kopiranja biračkih spiskova u iznosu od 235,95 € (koji su iskazani u Izvještaju kao ostali troškovi -Obrazac OT) , takođe plaćeni sa izbornog računa. Imajući u vidu da je po osnovu izborne kampanje Za Budućnost Bara-Maja Vukićević, subjekat revizije u Izvještaju iskazao neizmirene obaveze u iznosu od 17.274,20€, kao i da je uvidom u analitičke kartice dobavljača utvrđeno da su izborne obaveze po fakturi dobavljača u iznosu od 1.639,79€ plaćene sa redovnog računa, što nije u skladu sa odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je propisano da, s ubjekt revizije treba da sva plaćanja troškova izborne kampanje vrši sa posebnog žiro računa, i ne može iskazivati neizmirene obaveze po ovom osnovu. **Shodno navedenom, konstatuje se da subjekat revizije nije realizovao preporuku br.2.**				

7.	Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o djelu sa licima angažovanim za obavljanje poslova koji spadaju u redovne partijske aktivnosti.	Subjekt revizije će uraditi sve što je moguće kako bi i ovu obavezu ispunili i postupali u skladu sa pozitivnim propisima.	Nosioci aktivnosti: Zakonski zastupnik i odgovorno lice u subjektu revizije. Rok za **realizaciju** aktivnosti: Kontinuirano tokom godine. Rok za **izvještavanje** DRI:	Demokratska narodna partija zaključuje ugovore o radu u skladu sa Zakonom o radu.	Ocjena subjekta revizije: R - realizovana. Ocjena državnog revizora: **Druga kontrola: DR - djelimično realizovana**
(7)	Obrazloženje subjekta revizije: **Druga kontrola:** Demokratska narodna partija je zaključila ugovore o djelu za poslove koji ne spadaju u redovne partijske aktivnosti.				
(8)	Dostavljena dokumentacija: **Druga kontrola**: Ugovori o djelu				
(9)	**Komentar državnog revizora - I kontrola:** Na osnovu dostavljenih ugovora o djelu u fazi provjere realizacije preporuka, utvrđeno je da je subjekt revizije zaključiovao ugovore o djelu, a ne ugovore o radu za obavljanje poslova koji spadaju u redovne partijske aktivnosti. Na osnovu navedenog konstatuje se da subjekt revizije **nije realizovao datu preporuku.** **II kontrola: U**vidom u prezentirane ugovore o djelu zaključene tokom 2023.godine konstatovano je da je veći broj ugovora o dijelu zaključen za obavljanje poslova koji ne spadaju u osnovnu djelatnost subjekta revizije, te se shodno navedenom ocijenjuje da je **preporuka br.7 djelimično realizovana.**				
8.	Subjekt revizije treba da IOPPD obrasce dostavlja nadležnom organu u rokovima propisanim važećim Pravilnikom, kao i da prilikom angažovanja lica po ugovoru pribavi dokaze o radnopravnom statusu istih u cilju obezbjeđivanja podataka potrebnih za pravilan obračun poreskih obaveza.	Subjekt revizije će u narednom periodu uredno ispunjavati ove obaveze, u skladu sa Propisima.	Nosioci aktivnosti: Odgovorno lice za obavljane ovih poslova, sa kojim subjekt revizije ima Ugovor. Rok za **realizaciju** aktivnosti: Kontnuirano tokom godine. Rok za **izvještavanje** DRI:	IOPPD obrasci su dostavljeni nadležnom organu, ali ne u zakonski predviđenom roku. DNP će nastojati u budućem periodu da ih dostavlja u roku.	Ocjena subjekta revizije: UFR. Ocjena državnog revizora: **Druga kontrola: NR- nije realizovana**
(7)	Obrazloženje subjekta revizije: **Druga kontrola**: Demokratska narodna partija nije u zakonski predvidjenom roku dostavila IOPPD obrasce, ali su porezi i doprinosi plaćeni što se može vidjeti u izvodima.				
(8)	**Dostavljena dokumentacija**: Potvrde o radno pravnom statusu i IOPPD obrasci. **Druga kontrola:** IOPPD obraasci za 01/02/03/04/05/06/07/08/09/10 mjesec 2023.godine				
(9)	**Komentar državnog revizora - I kontrola:** Na osnovu dostavljene dokumentacije (IOPPD obrasci, ugovori o djelu i potvrde o radno pravnom statusu) konstatuje se da subjekt revizije nije IOPPD obrasce dostavljao nadležnom organu u rokovima propisanim Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, dok je za zaključene ugovore o djelu obezbijedio podatke o radno pravnom statusu. Na osnovu navedenog konstatuje se da je preporuka **djelimično realizovana**. **II kontrola:** Uvidom u dokumentaciju (IOPPD obrasce za deset mjeseci 2023.godine) dostavljene državnom revizoru tokom vršenja druge kontrole realizacije preporuka datih u reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske narodne partije za 2021.godinu, a u vezi realizacije preporuke br.8, konstatovano je da, subjekat revizije nije realizovao datu preporuku s obzirom da, IOPPD obrasce za navedeni obračunski period nije dostavljao nadležnom organu u rokovima propisanim Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list Crne Gore", br. 076/10 od 23.12.2010, ..., br. 009/20 od 21.02.2020, 061/21 od 09.06.2021, 110/21 od 20.10.2021, 008/22 od 24.01.2022, 020/22 od 25.02.2022, 032/22 od 25.03.2022, 015/23 od 08.02.2023) odnosno, do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period. **Napomena:** IOPPD obrazac za 01mjesec 2023.godine podnešen je nadležnom poreskom organu dana 09.11.2023.godine, dok su IOPPD obrasci za 02/03/04/05/06/07/08/09/10 podnešeni dana 22.11.2023.godine.				

Red. br.	Preporuka DRI broj	Vrsta preporuke	Klasifikacija preporuke po stepenu značaja	Odgovoran za realizaciju preporuke *	Status/ocjena DRI	Komentar DRI	Zaključak kolegijuma
1	**2**	Pravilnosti		Demokratska narodna partija	NR- nije realizovana	Preporuka nije realizovana.	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
2	**7**	Pravilnosti		Demokratska narodna partija	DR- djelimično realizovana	Preporuka je djelimično realizovana.	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
3	**8**	Pravilnosti		Demokratska narodna partija	NR- nije realizovana	Preporuka nije realizovana.	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)